

Udkast

Forslag

til

Lov om ændring af lov om social service og lov om socialtilsyn

(Indførelse af ret til overvågning og støtte i forbindelse hermed om natten for unge, der modtager hjælp efter § 95, stk. 3, i lov om social service i form af et kontant tilskud)

§ 1

I lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 798 af 7. august 2019, som ændret senest ved lov nr. 137 af 25. februar 2020, foretages følgende ændringer:

1. I § 95, stk. 3, 2. pkt., ændres »stk. 4« til: »stk. 5«.

2. I § 95 indsættes efter stk. 3 som nyt stykke:

»Stk. 4. Kommunalbestyrelsen skal udbetale et kontant tilskud til ansættelse af hjælpere til at yde overvågning og støtte i forbindelse hermed om natten til unge i alderen fra 18 år til og med 23 år, som har behov herfor, og som modtager hjælp efter stk. 3 som et kontant tilskud. Hvis den unge ved det fyldte 24. år efter en lægelig vurdering lider af en aktuelt livstruende sygdom, skal kommunalbestyrelsen fortsætte udbetalingen af det kontante tilskud til ansættelse af hjælpere til overvågning og støtte i forbindelse hermed, indtil den unge afgår ved døden, dog højst i to år. Tilskuddet til ansættelse af hjælpere til overvågning og støtte i forbindelse hermed skal udbetales til samme nærtstående, forening eller private virksomhed, som får udbetalt tilskuddet efter stk. 3. Den unges forældre må ikke ansættes som hjælpere til at udføre overvågningen og støtten i forbindelse hermed.«

Stk. 4 og 5 bliver herefter stk. 5 og 6.

3. I § 95, stk. 4, 1. pkt., som bliver stk. 5, 1. pkt., ændres »stk. 1-3« til: »stk. 1-4«.

§ 2

I lov om socialtilsyn, jf. lovbekendtgørelse nr. 846 af 21. august 2019, som ændret ved § 2 i lov nr. 1571 af 27. december 2019, foretages følgende ændring:

1. I § 18 b, stk. 2, ændres »stk. 4« til: »stk. 5«.

§ 3

Loven træder i kraft den 1. juli 2020.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning og baggrund

Lovforslaget vedrører ret til overvågning og støtte i forbindelse hermed om natten i eget hjem til unge med omfattende funktionsnedsættelser, som har en ordning med kontant tilskud til ansættelse af hjælpere, hvor arbejdslederfunktionerne varetages af en nærtstående.

Lovforslaget udmønter initiativet om ”Overvågning om natten i eget hjem til unge med svære handicap”, som indgår i den politiske aftale ”Aftale mellem regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet om: Finansloven for 2020”, som er indgået den 2. december 2019.

De gældende regler i lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 798 af 7. august 2019 med senere ændringer (herefter serviceloven), indeholder ikke hjemmel til at yde overvågning og støtte i forbindelse hermed i eget hjem som en del af hjælpen i ordninger efter servicelovens § 95, stk. 3, om kontant tilskud til ansættelse af hjælpere, hvor arbejdslederfunktionerne varetages af en nærtstående. Dette betyder, at borgere, der grundet deres funktionsnedsættelse har behov for overvågning og støtte i forbindelse hermed om natten ved siden af den personlige og praktiske hjælp i hjemmet, som ydes efter servicelovens § 95, stk. 3, ikke kan få hjælp til overvågning og støtte i forbindelse hermed. Hvis dette behov skal dækkes for denne gruppe borgere, kan den enkelte borger tage imod et døgn-dækket botilbud, hvor personalet kan tilse borgeren og yde den nødvendige støtte om natten sammen med den øvrige hjælp.

Formålet med lovforslaget er at skabe hjemmel til, at unge i alderen fra 18 år til og med 23 år, som modtager hjælp efter servicelovens § 95, stk. 3, i form af et kontant tilskud til ansættelse af hjælpere, og som har behov for overvågning og støtte i forbindelse hermed om natten grundet deres funktionsnedsættelse, kan tildeles en sådan hjælp i hjemmet som et kontant tilskud.

Dermed vil lovforslaget bidrage til at skabe en bedre overgang til voksentilværelsen for disse unge med omfattende funktionsnedsættelser, som har behov for overvågning om natten. Disse unge ville ellers ved det fyldte 18. år, hvor de ofte ikke er parate til at flytte hjemmefra, føle sig nødsaget til at tage imod et botilbud for at kunne blive tilset og modtage den nødvendige støtte om natten.

Formålet med lovforslaget er endvidere at skabe en dispensationsmulighed for de unge, der tildeles overvågning og støtte i forbindelse hermed i eget hjem frem til og med det 23. år, og som efter en lægelig vurdering lider af en aktuelt livstruende sygdom, således at de kan fortsætte med at modtage overvågning i eget hjem, indtil de afdør ved døden, dog højst i to år.

Dermed sikres det, at disse unge ikke behøver at tage imod et botilbud i den sidste del af deres liv med henblik på at kunne få den nødvendige hjælp om natten.

2. Lovforslagets indhold

2.1. Gældende ret

Målgruppen for ordningen med kontant tilskud til ansættelse af hjælpere efter servicelovens § 95 er borgere på 18 år og derover med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, der har omfattende og massive hjælpebehov. Det overordnede formål med ordningen er at give borgere inden for målgruppen en

særlig type hjælp i form af et kontant tilskud, som skaber mulighed for fleksibilitet og en helhedsorienteret løsning af den enkelte borgers hjælpebehov.

Det fremgår af servicelovens § 95, stk. 1, at hvis kommunalbestyrelsen ikke kan stille den nødvendige hjælp til rådighed for en borger, der har behov for personlig og praktisk hjælp i hjemmet efter servicelovens § 83 og afløsning eller aflastning efter § 84, kan kommunalbestyrelsen i stedet udbetale et tilskud til hjælp, som den pågældende selv antager.

Efter servicelovens § 95, stk. 2, kan en borger med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, der har behov for personlig hjælp og pleje og for støtte til løsning af nødvendige praktiske opgaver i hjemmet i mere end 20 timer ugentligt, vælge at få udbetalt et kontant tilskud til hjælp, som den pågældende selv antager.

Efter servicelovens § 95, stk. 3, kan kommunalbestyrelsen i særlige tilfælde beslutte, at hjælpen efter § 95, stk. 2, fortsat skal gives som naturalhjælp eller skal udbetales til en nærtstående person, som helt eller delvis passer borgeren. Den nærtstående vil herefter være tilskudsmodtager i ordningen.

Det følger af servicelovens § 95, stk. 4, at det er en betingelse for tilskud til ansættelse af hjælpere efter bestemmelsens stk. 1-3, at tilskudsmodtageren (borgeren selv i ordninger efter stk. 2 eller en nærtstående i ordninger efter stk. 3) er i stand til at fungere som arbejdsleder for hjælperne. At tilskudsmodtageren skal kunne fungere som arbejdsleder indebærer som udgangspunkt, at den pågældende skal være i stand til at tilrettelægge hjælpen og fungere som daglig leder for hjælperne. Ordningerne efter servicelovens § 95, stk. 2, og § 95, stk. 3, adskiller sig derved fra hinanden ved, at det altid er borgeren selv, der fungerer som arbejdsleder i en ordning efter stk. 2, mens det er en nærtstående, der fungerer som arbejdsleder i en ordning efter stk. 3. I ordninger efter § 95, stk. 3, er borgeren således ikke selv i stand til at fungere som arbejdsleder grundet sin funktionsnedsættelse.

Det er efter servicelovens § 95, stk. 4, desuden en betingelse, at borgeren eller den nærtstående er i stand til at fungere som arbejdsgiver for hjælperne. Dette kan dog fraviges, hvis den pågældende indgår aftale med en nærtstående eller med en af socialtilsynet godkendt forening eller privat virksomhed om, at tilskuddet overføres til den nærtstående, foreningen eller den private virksomhed, der herefter i ansættelsesretlig forstand er arbejdsgiver for hjælperne. Arbejdsgiverbeføjelserne varetages i så fald i samråd med den pågældende. Som udgangspunkt indebærer arbejdsgiverfunktionen ansvaret for at administrere ydelsen og de praktiske og juridiske opgaver, der er forbundet med at modtage kontant tilskud til ansættelse af hjælpere.

Af servicelovens § 95, stk. 5, fremgår, at i de situationer, hvor tilskudsmodtageren er arbejdsgiver, skal kommunalbestyrelsen tilbyde at varetage lønudbetalinger m.v.

De nærmere regler for kommunernes udmåling af det kontante tilskud til ansættelse af hjælpere i ordninger efter servicelovens § 95 følger af bekendtgørelse nr. 1632 af 27. december 2019 om udmåling af tilskud til ansættelse af hjælpere og borgerstyret personlig assistance efter serviceloven. Det samlede tilskud omfatter almindelige omkostninger ved ansættelse af hjælpere m.v., jf. bekendtgørelsens §§ 5-7, særlige omkostninger ved overførsel af tilskud eller til lønadministration, jf. §§ 8 og 9, og andre omkostninger forbundet med ansættelse af hjælpere, jf. § 10.

Den hjælp, der kan ydes i ordninger efter såvel servicelovens § 95, stk. 2, som § 95, stk. 3, omfatter personlig og praktisk hjælp i hjemmet og afløsning eller aflastning. Der er derimod ikke hjemmel til at yde overvågning og støtte i forbindelse hermed som en del af den samlede hjælp i en ordning med kontant tilskud til ansættelse af hjælpere. Dette er fastslået i Vestre Landsrets dom, 14. afd., af 13. maj 2015, V.L.B.-0122-14.

Det, at der alene kan ydes personlig og praktisk hjælp i hjemmet og afløsning eller aflastning i ordninger med kontant tilskud til ansættelse af hjælpere, indebærer, at der ikke i disse ordninger kan ydes f.eks.

overvågning om natten som en del af hjælpen til unge med omfattende funktionsnedsættelser, som ikke er i stand til at tage vare på sig selv, og som derfor har behov for overvågning som følge af f.eks. epilepsi eller risiko for fejlsynkning.

2.2. Social- og Indenrigsministeriets overvejelser

Partierne bag aftalen om finansloven for 2020 er enige om, at unge med behov herfor i alderen fra 18 år til og med 23 år fremover skal tilbydes overvågning og støtte i forbindelse hermed om natten. Baggrunden herfor er ifølge aftalen, at der efter de nugældende regler alene kan gives tilskud til personlig hjælp, pleje og praktiske opgaver i hjemmet. Mange forældre til unge med svære handicap, som ikke selv kan være arbejdsledere, bliver derfor nødt til at lade deres børn tage imod et botilbud, hvor der er mulighed for at blive tilset og modtage den nødvendige støtte om natten. Det er samtidig væsentligt, at unge, der ved det fyldte 24. år, som lider af en aktuelt livstruende sygdom, kan forblive i eget hjem med overvågning og støtte i forbindelse hermed, således at de ikke behøver at tage imod et botilbud den resterende del af deres liv for at kunne modtage den nødvendige støtte. Endelig er det væsentligt, at hjælpen til overvågning og støtte i forbindelse hermed ydes som et kontant tilskud, så de unges forældre selv kan vælge, hvilke hjælpere der skal udføre overvågningsopgaven. Dog skal det sikres, at forældrene får hvile om natten, så de ikke nedslides.

Det er ikke muligt efter gældende regler at yde overvågning og støtte i forbindelse hermed i eget hjem om natten til personer over 18 år med behov herfor, som ikke er i stand til at fungere som arbejdsleder i en ordning med kontant tilskud til ansættelse af hjælpere. I ordninger efter servicelovens § 95, stk. 3, kan der således alene ydes tilskud til ansættelse af hjælpere til udførelse af personlig og praktisk hjælp i hjemmet og til afløsning eller aflastning.

Social- og Indenrigsministeriet finder på den baggrund, at det er nødvendigt at skabe en hjemmel hertil i serviceloven, hvis unge i alderen fra 18 år til og med 23 år med svære handicap og behov for overvågning og støtte i forbindelse hermed om natten, som ikke er i stand til at fungere som arbejdsledere for egne hjælpere, skal sikres overvågning og støtte i forbindelse hermed i nattetimerne ved siden af den personlige og praktiske hjælp i hjemmet og afløsning eller aflastning, der indgår i ordninger efter servicelovens § 95, stk. 3. Disse unge med omfattende funktionsnedsættelser vurderes således at have behov for at få skabt en bedre overgang til voksentilværelsen, idet de ellers ved det fyldte 18. år, hvor de ofte ikke er parate til at flytte hjemmefra, vil skulle tage imod et botilbud for at kunne få den nødvendige hjælp om natten.

Det vurderes endvidere nødvendigt i tilknytning til en sådan hjemmel til overvågning og støtte i forbindelse hermed i eget hjem til og med det fyldte 23. år at skabe en dispensationsmulighed gældende i højst to år, som gør det muligt at fortsætte overvågningen i eget hjem herefter, hvis det skal sikres, at unge, som lider af en aktuelt livstruende sygdom, ikke behøver at tage imod et botilbud, indtil de afdør ved døden, for at kunne modtage den nødvendige hjælp.

Social- og Indenrigsministeriet finder endvidere, at overvågningen og støtten i forbindelse hermed bør udmåles som et kontant tilskud til ansættelse af hjælpere på samme måde, som tilfældet er med den hjælp, der indgår i ordninger efter servicelovens § 95, stk. 3. Herved sikres det, at den nærtstående, forening eller private virksomhed, som i øvrigt får udbetalt tilskuddet i ordningen, bliver arbejdsgiver for de hjælpere, der ansættes til at yde overvågning og støtte i forbindelse hermed til den unge om natten. Dog findes det nødvendigt med henblik på at sikre, at den unges forældre får mulighed for hvile i nattetimerne, at indføre den begrænsning i forhold til, hvem der må ansættes som hjælpere til at udføre overvågnings- og støtteopgaven, at den unges forældre ikke må ansættes.

2.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at der indsættes en ny bestemmelse (§ 95, stk. 4) i serviceloven, hvorefter kommunalbestyrelsen skal udbetale et kontant tilskud til ansættelse af hjælpere til at yde overvågning og støtte i forbindelse hermed om natten til unge i alderen fra 18 år til og med 23 år, som har behov herfor, og som modtager hjælp efter servicelovens § 95, stk. 3, som et kontant tilskud. Det bemærkes herved, at den unge eller den, der varetager den unges interesser kan takke nej til at modtage det kontante tilskud.

Det foreslås endvidere, at det i bestemmelsen fastsættes, at hvis den unge ved det fyldte 24. år efter en lægelig vurdering lider af en aktuelt livstruende sygdom, skal kommunalbestyrelsen fortsætte udbetalingen af det kontante tilskud til ansættelse af hjælpere til overvågning og støtte i forbindelse hermed, indtil den unge afgår ved døden, dog højst i to år.

Det foreslås desuden, at det i bestemmelsen fastsættes, at tilskuddet til ansættelse af hjælpere til overvågning og støtte i forbindelse hermed skal udbetales til samme nærtstående, forening eller private virksomhed, som får udbetalt tilskuddet efter servicelovens § 95, stk. 3.

Endelig foreslås det fastsat, at den unges forældre ikke må ansættes som hjælpere til at udføre overvågningen og støtten i forbindelse hermed.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 2.

3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Lovforslaget skønnes at medføre offentlige merudgifter på op til 30 mio. kr. i 2020 og op til 60 mio. kr. årligt fra 2021 og frem.

De økonomiske konsekvenser af lovforslaget skal forhandles med kommunerne.

Lovforslaget har ikke økonomiske konsekvenser for regionerne.

Lovforslaget vurderes ikke at have væsentlige omstillingskonsekvenser eller digitaliseringsrelaterede konsekvenser for det offentlige. Lovforslaget følger således seks ud af de syv principper for digitaliseringsklar lovgivning. Således indeholder lovforslaget forslag til klare og enkle regler. Lovforslaget ændrer ikke på, hvorvidt der kan kommunikeres digitalt med kommunerne. Lovforslaget ændrer heller ikke på sammenhæng på tværs. Lovforslaget ændrer endelig ikke på mulighederne for tryk og sikker datahåndtering og anvendelse af offentlig infrastruktur, idet der fortsat kan kommunikeres med kommunerne via Digital Post. Lovforslaget har dermed ikke betydning i forhold til disse principper. Lovforslaget muliggør dog ikke automatisk sagsbehandling, da kommunalbestyrelsen vil skulle behandle hver sag individuelt, hvilket vil indebære faglige skøn. Der kan således ikke sagsbehandles efter objektive kriterier, hvorfor der ikke er mulighed for at automatisere sagsgangene. Dette skyldes, at der i hvert enkelt tilfælde skal foretages en konkret og individuel vurdering af den unges behov.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Lovforslaget har ikke økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ikke administrative konsekvenser for borgerne.

6. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

7. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

8. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 15. maj 2020 til den 22. maj 2020 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Advokatrådet, Ankestyrelsen, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Erhverv, Dansk Industri, Danske Handicaporganisationer, Danske Regioner, Dansk Socialrådgiverforening, Det Centrale Handicapråd, Den Uvildige Konsulentordning på Handicapområdet – DUKH, 3F – Fagligt Fælles Forbund, FH – Fagbevægelsens Hovedorganisation, FOA – Fag og Arbejde, Handicapbranchen Danmark, HK/Kommunal, Institut for Menneskerettigheder, KL, Kristelig Arbejdsgiverforening, Lægeforeningen, Rigsrevisionen, Sjældne Diagnoser og ULF Udviklingshæmmedes Landsforbund.

Den korte høringsfrist skyldes, at det har været af afgørende betydning for regeringen, at lovforslaget kan træde i kraft den 1. juli 2020.

9. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Lovforslaget skønnes at medføre offentlige merudgifter på op til 30 mio. kr. i 2020 og op til 60 mio. kr. årligt fra 2021 og frem.
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Miljømæssige Konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter.	
Er i strid med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering / Går videre end	Ja	Nej X

minimumskrav i EU-regulering (sæt X)		
--------------------------------------	--	--

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Efter servicelovens § 95, stk. 2, kan en person med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, der har behov for personlig hjælp og pleje og for støtte til løsning af nødvendige praktiske opgaver i hjemmet i mere end 20 timer ugentligt, vælge at få udbetalt et kontant tilskud til hjælp, som den pågældende selv antager.

Det fremgår af servicelovens § 95, stk. 3, at kommunalbestyrelsen i særlige tilfælde kan beslutte, at det kontante tilskud til ansættelse af hjælpere fortsat skal gives som naturhjælp eller udbetales til en nærtstående person, som helt eller delvist passer den pågældende. Den nærtstående kan, medmindre vedkommende har indgået aftale om overførsel af tilskuddet efter servicelovens § 95, stk. 4, højst varetage pasningsopgaven i 48 timer om ugen.

Som en konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 2, om at indsætte et nyt § 95, stk. 4, i serviceloven, hvorved der indføres ret til overvågning og støtte i forbindelse hermed for unge om natten, og hvorved det gældende § 95, stk. 4, vil blive § 95, stk. 5, foreslås det at ændre henvisningen i § 95, stk. 3, fra stk. 4 til stk. 5.

Det vil således fremover fremgå af lovens § 95, stk. 3, at den nærtstående, medmindre vedkommende har indgået aftale om overførsel af tilskuddet efter servicelovens § 95, stk. 5, højst kan varetage pasningsopgaven i 48 timer om ugen.

Forslaget vil ikke indebære indholdsmæssige ændringer.

Til nr. 2

Det fremgår af servicelovens § 95, stk. 2, at en borger med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, der har behov for personlig hjælp og pleje og for støtte til løsning af nødvendige praktiske opgaver i hjemmet i mere end 20 timer ugentligt, kan vælge at få udbetalt et kontant tilskud til hjælp, som den pågældende selv antager. Efter § 95, stk. 3, kan kommunalbestyrelsen i særlige tilfælde beslutte, at hjælpen efter § 95, stk. 2, fortsat skal gives som naturhjælp eller skal udbetales til en nærtstående person, som helt eller delvis passer borgeren. Den nærtstående vil herefter være tilskudsmodtager i ordningen.

Den hjælp, der kan ydes i ordninger efter såvel servicelovens § 95, stk. 2, som § 95, stk. 3, omfatter personlig og praktisk hjælp i hjemmet og afløsning eller aflastning. Der er derimod ikke hjemmel til at yde overvågning og støtte i forbindelse hermed som en del af den samlede hjælp i en ordning med kontant tilskud til ansættelse af hjælpere. Dette er fastslået i Vestre Landsrets dom, 14. afd., af 13. maj 2015, V.L.B.-0122-14.

Det, at der alene kan ydes personlig og praktisk hjælp i hjemmet og afløsning eller aflastning i ordninger med kontant tilskud til ansættelse af hjælpere, indebærer, at der ikke i disse ordninger kan ydes f.eks. overvågning og støtte i forbindelse hermed om natten som en del af hjælpen til unge med omfattende funktionsnedsættelser, som ikke er i stand til at tage vare på sig selv, og som derfor har behov for overvågning som følge af f.eks. epilepsi eller risiko for fejlsynkning.

Forslaget vedrører indførelse af ret til overvågning og støtte i forbindelse hermed om natten i hjemmet til unge med svære handicap. Med det foreslåede § 95, stk. 4, 1. pkt., indsættes der en ny bestemmelse i serviceloven, hvorefter kommunalbestyrelsen skal udbetale et kontant tilskud til ansættelse af hjælpere til at yde overvågning og støtte i forbindelse hermed om natten til unge i alderen fra 18 til og med 23 år, som har behov herfor, og som modtager hjælp efter § 95, stk. 3, som et kontant tilskud.

Disse unge, som ofte ikke vil være parate til at flytte hjemmefra ved det fyldte 18. år, sikres dermed en bedre overgang til voksentilværelsen, idet de ellers ved det fyldte 18. år ville skulle tage imod et botilbud, hvor den nødvendige hjælp om natten kan ydes.

Med det foreslåede § 95, stk. 4, 2. pkt., foreslås det, at hvis den unge ved det fyldte 24. år efter en lægelig vurdering lider af en aktuelt livstruende sygdom, skal kommunalbestyrelsen fortsætte udbetalingen af det kontante tilskud til ansættelse af hjælpere, indtil den unge afgår ved døden, dog højst i to år.

Herved sikres det, at unge, som vil få ret til overvågning og støtte i forbindelse hermed om natten i eget hjem frem til og med det fyldte 23. år, og som lider af en aktuelt livstruende sygdom, ikke behøver at tage imod et botilbud, indtil de afgår ved døden, for fortsat at kunne modtage den nødvendige hjælp om natten.

Med det foreslåede § 95, stk. 4, 3. pkt., foreslås det, at tilskuddet til ansættelse af hjælpere til overvågning og støtte i forbindelse hermed skal udbetales til samme nærtstående, forening eller private virksomhed, som får udbetalt tilskuddet efter servicelovens § 95, stk. 3.

Herved sikres det, at de hjælpere, som skal ansættes til at udføre overvågnings- og støtteopgaven i forbindelse hermed, får samme arbejdsgiver som de øvrige hjælpere i den unges ordning.

Med det foreslåede § 95, stk. 4, 4. pkt., foreslås det, at den unges forældre ikke må ansættes til at udføre overvågnings- og støtteopgaven i forbindelse hermed.

Herved sikres det, at den unges forældre kan få den fornødne hvile om natten.

Forslaget indebærer dermed, at der skabes hjemmel i serviceloven til at yde overvågning og støtte i forbindelse hermed om natten for unge i alderen fra 18 år og til og med 23 år kombineret med en dispensationsadgang på op til to år som beskrevet. Det bemærkes, at den unge eller den, der varetager den unges interesser, vil kunne takke nej til at modtage det kontante tilskud til ansættelse af hjælpere til overvågning og støtte i forbindelse hermed.

Det foreslåede § 95, stk. 4, vil indebære en pligt for kommunalbestyrelsen til at udbetale et kontant tilskud til ansættelse af hjælpere til at yde overvågning og støtte i forbindelse hermed om natten. Ved overvågning forstås op til otte timers sammenhængende observation ved fysisk tilstedeværelse af en person i døgnets nattimer, hvor de hjælpere, der yder personlig og praktisk hjælp i hjemmet til den unge i døgnets øvrige timer – oftest den unges forældre – kan få hvile. Dermed vil det foreslåede § 95, stk. 4, ikke omfatte overvågning og støtte i forbindelse hermed i døgnets øvrige timer.

Det foreslåede § 95, stk. 4, vil omfatte hjælp i form af overvågning og støtte i forbindelse hermed. Heri vil være indeholdt selve overvågningen ved observation ved fysisk tilstedeværelse af en person og akut hjælp, hvis der måtte opstå behov herfor, samt øvrig personlig og praktisk hjælp i løbet af natten efter behov.

Efter det foreslåede § 95, stk. 4, vil det endvidere være en betingelse for at modtage kontant tilskud til ansættelse af hjælpere til at udføre overvågning og støtte i forbindelse hermed om natten i hjemmet, at den unge samtidig modtager hjælp efter servicelovens § 95, stk. 3, som et kontant tilskud til ansættelse af hjælpere. Den unges behov for personlig og praktisk hjælp i hjemmet og afløsning eller aflastning skal dermed overstige 20 timer om ugen, og hjælpen skal ydes som et kontant tilskud. De tilfælde, hvor kommunalbestyrelsen, selv om hjælpebehovet overstiger 20 timer om ugen, beslutter, at hjælpen fortsat skal

ydes som naturalhjælp fra kommunen, vil dermed ikke være omfattet af det foreslåede § 95, stk. 4, og der vil derfor i sådanne tilfælde ikke kunne ydes overvågning og støtte i forbindelse hermed om natten, selv om betingelserne i det foreslåede § 95, stk. 4, i øvrigt er opfyldt. Det samme gælder i de tilfælde, hvor den unge selv er i stand til at fungere som arbejdsleder for hjælperne. I sidstnævnte tilfælde vil der således ikke være tale om en ordning efter servicelovens § 95, stk. 3, men derimod om en ordning efter servicelovens § 95, stk. 2.

Ydermere vil det efter det foreslåede § 95, stk. 4, være en betingelse for at modtage kontant tilskud til overvågning og støtte i forbindelse hermed om natten, at den unge har behov herfor. Ved vurderingen af behovet vil der skulle lægges vægt på, hvorvidt der uden overvågning vurderes at kunne opstå situationer, som kan få fatale konsekvenser eller medføre alvorlig skade på den unge. Det kan f.eks. dreje sig om tilfælde, hvor den unge har risiko for fejlsynkning, lider af epileptiske anfald eller tilsvarende situationer, og hvor det kan få fatale konsekvenser eller medføre alvorlig skade på den unge, hvis der ikke er en person til stede, som yder overvågning, og som kan yde akut hjælp og anden hjælp, hvis der måtte opstå behov herfor. Overvågningsbehovet vil derimod ikke være til stede, hvis der alene er behov for at tilse den unge på faste tidspunkter enkelte gange i løbet af natten. Det bemærkes herved, at respirationshjælp og overvågning i forbindelse hermed ydes efter sundhedslovgivningens regler, hvorfor en sådan overvågning ikke vil være omfattet af det foreslåede § 95, stk. 4.

Efter det foreslåede § 95, stk. 4, vil det tillige være en betingelse for at modtage kontant tilskud til overvågning og støtte i forbindelse hermed om natten, at den unge er i alderen fra 18 år til og med 23 år. Dog skal kommunalbestyrelsen fortsætte udbetalingen af det kontante tilskud, indtil den unge afgår ved døden, dog højst i to år, hvis den unge ved det fyldte 24. år efter en lægelig vurdering lider af en aktuelt livstruende sygdom. Ved en aktuelt livstruende sygdom forstås en sygdom, hvor den unge efter en lægelig vurdering forventes at afgå ved døden inden for de næste en til to år. Der er tale om en snæver undtagelse, som vil indebære, at den unges praktiserende læge eller en hospitalslæge, der har den unge i behandling, skal vurdere, at den unge må forventes at afgå ved døden inden for 1-2 år. Der vil ikke være mulighed for at fortsætte udbetalingen af det kontante tilskud til overvågning og støtte i forbindelse hermed ud over to år, men den unges ordning efter servicelovens § 95, stk. 3, vil fortsætte uændret.

I de tilfælde, hvor kommunalbestyrelsens pligt efter det foreslåede § 95, stk. 4, til at udbetale kontant tilskud til overvågning og støtte i forbindelse hermed om natten i hjemmet vil ophøre, når den unge fylder 24 år, bør kommunalbestyrelsen i god tid før dette tidspunkt påbegynde sagsbehandlingen med henblik på at træffe afgørelse om, hvilken hjælp den unge skal modtage derefter, herunder om den unge skal flytte i botilbud. Kommunalbestyrelsen må herved være opmærksom på, at den unge ikke må efterlades med et udækket hjælpebehov ved ophøret af overvågningen og støtten i forbindelse hermed efter det foreslåede § 95, stk. 4. Kommunalbestyrelsen bør også i disse situationer være opmærksom på pligten i servicelovens § 141, stk. 2, til at tilbyde at udarbejde en handleplan for indsatsen til den unge.

Efter det foreslåede § 95, stk. 4, skal tilskuddet til ansættelse af hjælpere til overvågning og støtte i forbindelse hermed udbetales til samme nærtstående, forening eller private virksomhed, som får udbetalt tilskuddet i den unges ordning efter servicelovens § 95, stk. 3. Herved vil de hjælpere, som ansættes til at udføre overvågningen og støtten i forbindelse hermed, blive ansat af den samme nærtstående, forening eller private virksomhed, som varetager arbejdsgiverfunktionerne for hjælperne i den unges ordning efter servicelovens § 95, stk. 3.

Det bemærkes i forlængelse heraf, at det kontante tilskud til ansættelse af hjælpere til at yde overvågning og støtte i forbindelse hermed, vil skulle udmåles efter de gældende regler i bekendtgørelse nr. 1632 af 27. december 2019 om udmåling af tilskud til ansættelse af hjælpere og borgerstyret personlig assistance efter serviceloven. Disse regler finder ligeledes anvendelse på udmåling af det kontante tilskud til ansættelse af hjælpere i ordninger efter servicelovens § 95, stk. 3.

Efter det foreslåede § 95, stk. 4, må den unges forældre ikke ansættes som hjælpere til at udføre overvågningen og støtten i forbindelse hermed. Den nærtstående, forening eller private virksomhed, der er arbejdsgiver for hjælperne, skal således sikre, at de hjælpere, der ansættes til at udføre overvågningen og støtten i forbindelse hermed, ikke er den unges forældre.

Kommunalbestyrelsens afgørelser om kontant tilskud til ansættelse af hjælpere til at yde overvågning og støtte i forbindelse hermed efter det foreslåede § 95, stk. 4, vil kunne påklages til Ankestyrelsen efter de gældende regler herom i kapitel 10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, jf. lovbekendtgørelse nr. 826 af 16. august 2019 med senere ændringer.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2 i de almindelige bemærkninger.

Til nr. 3

Det fremgår af den gældende bestemmelse i servicelovens § 95, stk. 4, som med lovforslaget vil blive stk. 5, at det er en betingelse for tilskud til ansættelse af hjælpere efter stk. 1-3, at tilskudsmodtageren er i stand til at fungere som arbejdsleder for hjælperne. Det er desuden en betingelse, at tilskudsmodtageren kan fungere som arbejdsgiver for hjælperne, medmindre den pågældende indgår aftale med en nærtstående eller med en forening eller privat virksomhed, der er godkendt af socialtilsynet, om, at tilskuddet overføres til den nærtstående, foreningen eller den private virksomhed, der herefter er arbejdsgiver for hjælperne.

Som en konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 2, om at indsætte et nyt § 95, stk. 4, i serviceloven, hvorved der indføres ret til overvågning og støtte i forbindelse hermed for unge om natten, og hvorved § 95, stk. 4, vil blive § 95, stk. 5, foreslås det at ændre henvisningen i § 95, stk. 4, 1. pkt., fra stk. 1-3 til stk. 1-4.

Det vil således fremover fremgå af lovens § 95, stk. 5, at det er en betingelse for tilskud til ansættelse af hjælpere efter stk. 1-4, at tilskudsmodtageren er i stand til at fungere som arbejdsleder for hjælperne.

Forslaget vil indebære, at kravet om, at tilskudsmodtageren skal være i stand til at fungere som arbejdsleder for hjælperne vil gælde for de hjælpere, der ansættes til at udføre overvågning og støtte i forbindelse hermed. Ligeledes vil kravet om, at tilskudsmodtageren skal kunne fungere som arbejdsgiver for hjælperne, medmindre der indgås aftale om overførsel af tilskuddet til en nærtstående eller til en af socialtilsynet godkendt forening eller privat virksomhed, som herefter er arbejdsgiver for hjælperne, også gælde.

Til § 2

Til nr. 1

Det fremgår af § 18 b, stk. 2, i lov om socialtilsyn, jf. lovbekendtgørelse nr. 846 af 21. august 2019 med senere ændringer (herefter socialtilsynsloven), at godkendelse efter lovens § 18 b, stk. 1, er en betingelse for, at foreninger og private virksomheder kan varetage arbejdsgiverfunktioner i bl.a. ordninger med kontant tilskud til ansættelse af hjælpere efter servicelovens § 95, jf. denne bestemmelses stk. 4.

Som en konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 2, om at indsætte et nyt § 95, stk. 4, i serviceloven, hvorved der indføres ret til overvågning for unge om natten, og hvorved § 95, stk. 4, vil blive § 95, stk. 5, foreslås det at ændre henvisningen i *socialtilsynslovens § 18 b, stk. 2*, fra stk. 4 til stk. 5.

Det vil således fremover fremgå af socialtilsynslovens § 18 b, stk. 2, at godkendelse efter lovens § 18 b, stk. 1 er en betingelse for, at foreninger og private virksomheder kan varetage arbejdsgiverfunktioner i bl.a. ordninger med kontant tilskud til ansættelse af hjælpere efter servicelovens § 95, jf. bestemmelsens stk. 5.

Forslaget vil ikke indebære indholdsmæssige ændringer.

Til § 3

Det foreslås, at loven skal træde i kraft den 1. juli 2020.

Dette vil betyde, at kommunalbestyrelsen fra dette tidspunkt vil skulle udbetale et kontant tilskud til ansættelse af hjælpere til at yde overvågning og støtte i forbindelse hermed om natten til unge med behov herfor i alderen fra 18 år til og med 23 år, som modtager hjælp efter § 95, stk. 3, som et kontant tilskud. Det vil desuden betyde, at kommunalbestyrelsen fra dette tidspunkt vil skulle fortsætte udbetalingen af det kontante tilskud til ansættelse af hjælpere til overvågning og støtte i forbindelse hermed, indtil den unge afgår ved døden, dog højst i to år, hvis den unge ved det fyldte 24. år efter en lægelig vurdering lider af en aktuelt livstruende sygdom. Endelig betyder det, at tilskuddet til ansættelse af hjælpere til overvågning og støtte i forbindelse hermed fra dette tidspunkt skal udbetales til samme nærtstående, forening eller private virksomhed, som får udbetalt tilskuddet efter servicelovens § 95, stk. 3, og at den unges forældre ikke må ansættes som hjælpere til at udføre overvågningen og støtten i forbindelse hermed.

Da serviceloven og socialtilsynsloven ikke gælder for Færøerne og Grønland og ikke kan sættes i kraft for Færøerne og Grønland, jf. servicelovens § 196 og socialtilsynslovens § 28, vil de foreslåede ændringer af serviceloven og socialtilsynsloven heller ikke gælde for Færøerne og Grønland.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

§ 95. Hvis kommunalbestyrelsen ikke kan stille den nødvendige hjælp til rådighed for en person, der har behov for hjælp efter §§ 83 og 84, kan kommunalbestyrelsen i stedet udbetale et tilskud til hjælp, som den pågældende selv antager.

Stk. 2. En person med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, der har behov for personlig hjælp og pleje og for støtte til løsning af nødvendige praktiske opgaver i hjemmet i mere end 20 timer ugentligt, kan vælge at få udbetalt et kontant tilskud til hjælp, som den pågældende selv antager.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan dog i særlige tilfælde beslutte, at hjælpen efter stk. 2 fortsat skal gives som naturalhjælp eller udbetales til en nærtstående person, som helt eller delvis passer den pågældende. Den nærtstående kan, medmindre vedkommende har indgået aftale om overførsel af tilskuddet efter stk. 4, højst varetage pasningsopgaven i 48 timer om ugen. Deles pasningsopgaven af flere nærtstående, der samtidig er tilskudsmodtagere, gælder 2. pkt. for de nærtstående tilsammen. I særlige tilfælde kan kommunalbestyrelsen dog beslutte, at en eller flere nærtstående kan varetage pasningsopgaven i mere end 48 timer om ugen.

I lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 798 af 7. august 2019, som ændret senest ved lov nr. 137 af 25. februar 2020, foretages følgende ændringer:

1. I § 95, *stk. 3, 2. pkt.*, ændres »stk. 4« til: »stk. 5«.

2. I § 95 indsættes efter stk. 3 som nyt stykke:
 »*Stk. 4.* Kommunalbestyrelsen skal udbetale et kontant tilskud til ansættelse af hjælpere til at yde overvågning og støtte i forbindelse hermed om natten til unge i alderen fra 18 år til og med 23 år, som har behov herfor, og som modtager hjælp efter stk. 3 som et kontant tilskud. Hvis den unge ved det fyldte 24. år efter en lægelig vurdering lider af en aktuelt livstruende sygdom, skal kommunalbestyrelsen fortsætte udbetalingen af det kontante tilskud til ansættelse af hjælpere til overvågning og støtte i forbindelse hermed, indtil den unge afgår ved døden, dog højst i to år. Tilskuddet til ansættelse

af hjælpere til overvågning og støtte i forbindelse hermed skal udbetales til samme nærtstående, forening eller private virksomhed, som får udbetalt tilskuddet efter stk. 3. Den unges forældre må ikke ansættes som hjælpere til at udføre overvågningen og støtten i forbindelse hermed.«

Stk. 4 og 5 bliver herefter stk. 5 og 6.

3. I § 95, stk. 4, 1. pkt., som bliver stk. 5, 1. pkt., ændres »stk. 1-3« til: »stk. 1-4«.

Stk. 4. Det er en betingelse for tilskud til ansættelse af hjælpere efter stk. 1-3, at tilskudsmodtageren er i stand til at fungere som arbejdsleder for hjælperne. Det er desuden en betingelse, at tilskudsmodtageren kan fungere som arbejdsgiver for hjælperne, medmindre den pågældende indgår aftale med en nærtstående eller en forening eller privat virksomhed, der er godkendt af socialtilsynet, om, at tilskuddet overføres til den nærtstående, foreningen eller den private virksomhed, der herefter er arbejdsgiver for hjælperne.

Arbejdsgiverbeføjelserne i forhold til hjælperne vedrørende spørgsmål om ansættelse og afskedigelse af hjælpere varetages i så fald af den nærtstående, foreningen eller den private virksomhed i samråd med den pågældende.

Stk. 5. I de situationer, hvor tilskudsmodtageren er arbejdsgiver, skal kommunalbestyrelsen tilbyde at varetage lønudbetalinger m.v.

§ 2

I lov om socialtilsyn, jf. lovbekendtgørelse nr. 846 af 21. august 2019, som ændret ved § 2 i lov nr. 1571 af 27. december 2019, foretages følgende ændring:

§ 18 b. Socialtilsynet træffer efter ansøgning fra foreningen eller den private virksomhed, jf. § 18 a, og efter dialog med ansøgeren afgørelse om godkendelse, såfremt foreningen eller den private virksomhed på baggrund af en vurdering af foreningens eller den private virksomheds økonomiske og ledelsesmæssige forhold og ansættelsesretlige kompetencer må anses for egnet til at udføre opgaven, og såfremt lovens øvrige betingelser er opfyldt, jf. § 18 g.

Stk. 2. Godkendelse efter stk. 1 er en betingelse for, at foreninger og private virksomheder kan varetage arbejdsgiverfunktioner i ordninger med kontant tilskud til ansættelse af hjælpere og borgerstyret personlig assistance efter §§ 95 og 96 i lov om social service, jf. § 95, stk. 4, og § 96, stk. 2, i lov om social service.

1. I § 18 b, stk. 2, ændres »stk. 4« til: »stk. 5«.

